

Thời gian: 90 phút, không kể thời gian giao đề

I. ĐỌC HIỂU (6,0 điểm)

Đọc văn bản sau:

Anh nhớ không những con đường quê ta
Thân thương từ thuở nhỏ ?
Bao năm tháng đi về trên ngõ
Bao hoàng hôn rậm rịch bước chân trâu
Đường lập lòe đom đóm bay cao
Ta ghé cửa nhà nhau xin lửa
Nghe hoa súng bờ ao se sẽ nở
Da diết lòng hương dịu tự vườn cau...

Xưa xóm nghèo mái rạ chen nhau
Gồ ghề lối hẹp
Hun hút bờ tre gió rét
Mưa dầm lầy lội bùn trơn
Bà lưng còng chống gậy bước run
Còm cõi vai gầy gánh nặng
Sương trắng mùa đông ngõ vắng
Quét hoài không hết lá khô...

Ôi những con đường hẹp ngày xưa
Cùng ruộng nhỏ ao con bó luôn tầm mắt
Khiến lòng người nhiều khi cũng chật...
Ta dựng ngày mai rộng biển lúa vàng
Bước đi dài đường phải thênh thang
Vui mở với đời ta như trời rộng...

(Những con đường, Trích Hương cây-1968- Lưu Quang Vũ)

Lựa chọn đáp án đúng :

Câu 1. Đoạn trích được viết theo thể thơ nào?

- A. Tự do
- B. Hiện đại

C. Bảy chữ

D. Tám chữ

Câu 2. Các từ láy trong khổ thơ đầu:

A. *rậm rịch, lập loè, lầy lội, còm côi*

B. *rậm rịch, lập loè, se sẽ, da diết*

C. *ghồ ghề, hun hút, lầy lội, còm côi*

D. *se sẽ, da diết, ghồ ghề, hun hút*

Câu 3. Hình ảnh nào **không** xuất hiện trong đoạn trích?

A. Xóm nghèo mái rạ

B. Bờ tre hun hút

C. Đom đóm lập lòe

D. Dòng sông xanh mát

Câu 4. Dòng nào nêu đúng tác dụng của biện pháp tu từ đảo ngữ trong câu thơ *còm côi vai gầy gánh nặng* ?

A. Nhấn mạnh sự lam lũ, cơ cực của người bà

B. Nhấn mạnh sự lam lũ, cơ cực của người mẹ

C. Nhấn mạnh niềm vui, niềm hạnh phúc của người bà

D. Nhấn mạnh sự mạnh mẽ, kiên cường của người bà

Câu 5. Cảm xúc chủ đạo của tác giả trong đoạn thơ là:

A. Ngỡ ngàng

B. Nhớ thương

C. Hân hoan

D. Đau buồn

Câu 6. *Con đường ngày xưa* và *con đường ngày mai* có gì khác nhau?

A. Con đường ngày xưa thân thương, con đường ngày mai xa lạ

B. Con đường ngày xưa gồ ghề, con đường ngày mai bằng phẳng

C. Con đường ngày xưa hẹp, con đường ngày mai thênh thang

D. Con đường ngày xưa lầy lội bùn trơn, con đường ngày mai rực rỡ ánh điện

Câu 7. Theo văn bản, các câu thơ sau được hiểu như thế nào?

Ôi những con đường hẹp ngày xưa

Cùng ruộng nhỏ ao con bó luôn tầm mắt

Khiến lòng người nhiều khi cũng chật...

A. Điều kiện sống thiếu thốn ảnh hưởng đến tầm nhìn của con người

B. Điều kiện sống sung túc ảnh hưởng đến tầm nhìn của con người

C. Điều kiện sống không ảnh hưởng đến lối sống của con người

D. Cần tạo môi trường sống tốt đẹp để con người được phát triển

Trả lời câu hỏi/ Thực hiện yêu cầu:

Câu 8. Nêu ngắn gọn nội dung chính của đoạn trích?

Câu 9. Anh/chị có đồng tình với ước vọng của tác giả trong hai câu thơ sau không? Vì sao?

Ta dựng ngày mai rộng biển lúa vàng

Bước đi dài đường phải thênh thang

Câu 10.

Thông điệp có ý nghĩa tích cực mà anh/ chị nhận được sau khi đọc đoạn trích?

II. VIẾT (4.0 điểm)

Đọc truyện ngắn:

Một viện bảo tàng được lát đá cẩm thạch rất tinh tế và ngay chính giữa sảnh ngự một bức tượng cẩm thạch khổng lồ. Du khách từ khắp nơi trên thế giới đến đây đều trầm trồ trước bức tượng cẩm thạch lộng lẫy này.

Đêm nọ, đá cẩm thạch nói với tượng cẩm thạch.

Đá: Này tượng, như thế là không công bằng đâu nhé. Thật là bất công! Tại sao mọi người tới đây đều giẫm lên tôi trong khi họ ngưỡng mắt ngưỡng mộ cậu?

Tượng: Đá thân mến, cậu có nhớ rằng chúng ta đều sinh ra từ một mỏ đá không?

Đá: Đúng vậy! Chính điều đó lại càng làm tớ thấy bất công hơn. Chúng ta sinh ra từ một mỏ nhưng lại được đối xử khác nhau. Bất công làm sao!

Tượng: Rồi cậu có còn nhớ ngày mà nhà điêu khắc đẽo cậu nhưng cậu từ chối không để các dụng cụ đó đẽo gọt lên mình không?

Đá: Đúng thế, tớ vẫn nhớ [...].

Tượng: Rồi thì ông ấy quyết định từ bỏ cậu và bắt đầu làm việc trên mình tớ. Tớ hiểu ngay rằng mình sẽ khác biệt sau những nỗ lực của ông ấy. Tớ không từ chối các dụng cụ. Thay vào đó, tớ chịu đựng đau đớn khi những dụng cụ đó gọt giũa vào thân mình.

Đá: Ừ...

Tượng: Cậu thân mến, đó là cái giá của mọi thứ trong cuộc sống. Vì cậu quyết định bỏ cuộc giữa chừng, cậu không thể oán trách vì sao hôm nay người ta lại giẫm lên cậu.

(Bạn chỉ sống có một lần, Nhiều tác giả, NXB Trẻ, 2018, tr.90,91)

Thực hiện yêu cầu:

Ý nghĩa của hai hình tượng nhân vật *đá cẩm thạch* và *tượng cẩm thạch* là gì?
 Anh/ chị trả lời câu hỏi bằng cách viết bài văn nghị luận (khoảng 500 chữ).

ĐÁP ÁN VÀ HƯỚNG DẪN CHẤM

Môn: Ngữ văn lớp 10

Phần	Câu	Nội dung	Điểm
I		ĐỌC HIỂU	6,0
	1	A	0,5
	2	B	0,5
	3	D	0,5
	4	A	0,5
	5	B	0,5
	6	C	0,5
	7	A	0,5
	8	- Hình ảnh con đường quê hương trong hoài niệm của tác giả - Tình cảm và những suy ngẫm của tác giả về quê hương Hướng dẫn chấm: - Học sinh trả lời tương đương như đáp án: 0,5 điểm. - Học sinh chỉ trả lời một trong hai ý: 0,25 điểm. * Lưu ý: Học sinh có thể trả lời khác đáp án nhưng thuyết phục, diễn đạt nhiều cách miễn hợp lý là chấp nhận được.	0,5
	9	HS trả lời theo nhiều cách. Sau đây là định hướng: - Đồng tình: vì đó là ước vọng cao đẹp của con người. Hành trình phát triển cần song hành với điều kiện thuận lợi về vật chất - Không đồng tình vì: có những sự phát triển mang tính đột phá vượt lên những hạn chế, nghịch cảnh	1,0

	- Vừa đồng tình vừa không đồng tình, vì: trong hành trình phát triển của con người, điều kiện vật chất là yếu tố quan trọng nhưng không hẳn đóng vai trò quyết định Hướng dẫn chấm: - Học sinh trả lời tương đương như đáp án hoặc khác đáp án nhưng có cách lý giải thuyết phục: 0.5 điểm. - Học sinh trả lời tương đương như đáp án hoặc khác đáp án nhưng có cách lý giải tương đối thuyết phục: 0.25 điểm.	
10	HS trả lời theo nhiều cách. Sau đây là gợi ý: - Tình cảm yêu thương, gắn bó dành cho quê hương - Thái độ trân trọng và tự hào. - Hành động thiết thực để góp phần xây dựng quê hương ... Hướng dẫn chấm: - Học sinh trả lời có nội dung phù hợp, thuyết phục, diễn đạt tốt : 1,0 điểm. - Học sinh trả lời có nội dung phù hợp, thuyết phục, diễn đạt chưa tốt : 0,5 điểm. - Học sinh trả lời không thuyết phục hoặc không trả lời : 0,0 điểm.	1,0
II	VIẾT	4,0
	a. Đảm bảo cấu trúc bài nghị luận Mở bài nêu được vấn đề, thân bài triển khai được vấn đề, kết bài khái quát được vấn đề	0,25
	b. Xác định đúng vấn đề cần nghị luận: Ý nghĩa của hai hình tượng nhân vật đá cẩm thạch và tượng cẩm thạch. Hướng dẫn chấm: - Học sinh xác định đúng vấn đề cần nghị luận: 0,25 điểm. - Học sinh xác định chưa đúng vấn đề cần nghị luận: 0,0 điểm.	0,25

	<i>c. Triển khai vấn đề nghị luận thành các luận điểm</i> Học sinh có thể triển khai theo nhiều cách, nhưng cần vận dụng tốt các thao tác lập luận, kết hợp chặt chẽ giữa lí lẽ và dẫn chứng. Dưới đây là một vài gợi ý cần hướng tới: - Hai hình tượng nhân vật <i>đá cẩm thạch</i> và <i>tượng cẩm thạch</i> ẩn dụ cho hai kiểu người trong xã hội: + <i>Đá cẩm thạch</i> đại diện cho kiểu người không chịu rèn luyện mình qua khó khăn gian khổ, không tạo ra được giá trị của bản thân. + <i>Tượng cẩm thạch</i> đại diện cho kiểu người chấp nhận thử thách đau đớn để rèn luyện bản thân, từ đó tạo nên được giá trị to lớn cho chính mình. - Hai hình tượng nhân vật <i>đá cẩm thạch</i> và <i>tượng cẩm thạch</i> được xây dựng nhằm gửi gắm thông điệp: Để thành công, tỏa sáng và được thừa nhận giá trị cần trải qua quá trình khổ luyện kiên trì, công phu, chấp nhận đau đớn và trả giá. Con người biết đối diện vượt qua khó khăn vươn lên sẽ thành công, né tránh lùi bước trước khó khăn sẽ thất bại. Hướng dẫn chấm: - <i>Phân tích đầy đủ, sâu sắc: 2,0 điểm.</i> - <i>Phân tích chưa đầy đủ hoặc chưa sâu: 1,0 điểm – 1,75 điểm.</i> - <i>Phân tích chung chung, sơ sài: 0,25 điểm – 0,75 điểm.</i>	2,0
	- Đánh giá chung: Nghệ thuật xây dựng nhân vật theo lối ẩn dụ độc đáo, gửi gắm một bài học nhân sinh sâu sắc. Hướng dẫn chấm: - <i>Trình bày được 2 ý: 0,5 điểm.</i> - <i>Trình bày được 1 ý; 0,25 điểm.</i>	0,5

		<i>d. Chính tả, ngữ pháp</i> Đảm bảo chuẩn chính tả, ngữ pháp Tiếng Việt. Hướng dẫn chấm: Không cho điểm nếu bài làm có quá nhiều lỗi chính tả, ngữ pháp.	0,5
		<i>e. Sáng tạo:</i> Thể hiện suy nghĩ sâu sắc về vấn đề nghị luận; có cách diễn đạt mới mẻ.	0,5
I + II			10,0

Tài liệu được chia sẻ bởi Website VnTeach.Com

<https://www.vnteach.com>